

Hverdagsrehabilitering

Reablement/community based rehabilitation

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MAMEDBO-510	Undervisningsspråk: Norsk	Praksisstudier: Nei
Antall studiepoeng: 10	Undervisningssted: Sandnes	Praksisomfang: x timer/uker
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Vår	Studentarbeidsomfang
Emnestatus: Valgemne	Obligatorisk undervisning: Nei	Undervisningsomfang: 30 timer
Studienivå: Høyere grad		Omfang studentstyrt arbeid: 240 timer
Plassering i studieløpet		Totalt antall studentarbeidstimer: 270 timer
Heltid: Ikke fastsatt		
Deltid: Ikke fastsatt		
Forkunnskapskrav: bachelor grad		

Innhold

Dette emnet tar for seg statlige og kommunale føringer og definisjoner som styrer utviklingen av hverdagsrehabilitering i norske kommuner. I emnet blir forskning som beskriver kjennetegn og suksesskriterier ved nasjonale og internasjonale erfaringer presentert og drøftet.

I emnet gjøres det greie for teorier om aktivitet, hverdagsliv og livsløp, sett i sammenheng med føringer og internasjonale trender knyttet til aktiv aldring/*healthy aging*, selvstendighet, trening, mestring, medvirkning og personsentrert omsorg bl.a. Betydningsfull aktivitet og deltakelse handler om medbestemmelse; mulighet til å styre sin egen hverdag og det å delta i gjøremål en person ønsker og har mulighet til. At mennesker får mulighet til å leve vanlige hverdagsliv i et sosialt fellesskap er sentralt, og sees i sammenheng med forståelser av medborgerskap. Medborgerskap innebærer et syn på mennesket i tråd med menneskerettighetene, og legger til grunn at sårbarhet og gjensidig avhengighet er felles menneskelig trekk.

Tverrfaglig samarbeid og involvering i hjemmebaserte tjenester, inkludert oppgaveglidning (task shift) og samarbeid med (helse-)fagarbeidere er nødvendige forutsetninger for hverdagsrehabilitering. Samskaping med borger og involvering av sivilsamfunn/frivillighet, familie og andre nærpå personer reiser en del problemstillinger. Bruk av ny teknologi i kombinasjon med offentlige tjenester likeså. I emnet utforskes komplekse forhold knyttet til tverrfaglighet, samarbeid og bruk av teknologi.

Forskning på brukertilfredshet, organisering og effekt, inkludert psykososiale fordeler av hverdagsrehabiliteringsinnsats er dokumentert fra flere land. I emnet vil hverdagsrehabilitering sees i forhold til andre typer rehabilitering i hjemmet og på institusjon. Videre vil flere ulike kartleggings- og vurderingsverktøy bli gjennomgått, med vekt på bruk av COPM (Canadian Occupational Performance Measure). Hvilken plass kartlegging og dokumentasjon skal ha i rehabiliteringsforløpet, vil bli drøftet. Studenter og forelesere i emnet vil reflektere sammen over aktuelle etiske dilemma.

Hovedtemaer:

- Teorier om aktivitet, hverdagsliv og mestring
- Internasjonale føringer og trender omhandlende aktiv/suksessfull aldring, autonomi m.v.
- Hverdagsrehabiliteringens hvem, hva, hvorfor og hvordan; organisering og gjennomføring
- Tverrfaglighet og samarbeid
- Samskaping og samarbeid med borger, familie/pårørendes, sivilsamfunn og lokalsamfunn
- Kartlegging og vurderingsredskap, med vekt på COPM
- Ny teknologi for å nå rehabiliteringens mål
- Etske teori og refleksjon

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

- Studententar inngående kunnskap om hverdagsliv, mestring og meningsfull aktivitet som helsefremming
- har inngående kunnskap om hverdagsrehabiliteringens vitenskapelig forankring og metoder
- kan analysere problemstillinger knyttet til borgers hjem og nærmiljø
- har kjennskap til relevante teknologiske løsninger for rehabiliteringsfeltet

Ferdigheter:

- Studentent kan reflektere etisk over dilemma knyttet til arbeid i andres hjem og personer i særlig utsatte eller sårbare situasjoner
- kan styrke personlige og faglige elementer gjennom rehabiliteringsprosessen som fremmer psykososial forhold av betydning for tjenestemottaker
- kan bidra til nytenking når det gjelder samspill og samarbeid med tjenestemottaker og familie/nærpersoner
- kan anvende verktøy knyttet til aktivitet og deltakelse, med særlig vekt på COPM
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike forhold på samfunns- og tjenestenivå, som kan virker diskriminerende eller begrensende på aktivitet og deltakelse

Generell kompetanse:

- Studentent kan formulere, analysere og formidle problemstillinger om fagfeltet hverdagsrehabilitering til kolleger og allmennheten, for ulike målgrupper med hensyn til alder og funksjon
- kan bidra til nytenkning knyttet til frivillighet og lokalmiljø sin betydning for hverdagsrehabilitering og medborgerskap
- behersker uttrykksformer egnet for tverrfaglig samarbeid og fremme av rehabilitering i tjenestemottakers hjem og nærmiljø

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- E-læringsressurser; diskusjonsforum, oppgaveløsning m.m.
- Ferdighetstrening
- Skriftlig og muntlig refleksjon og diskusjon
- Skriftlig oppgavebesvarelse – eksamen
- Litteraturstudier

Obligatoriske aktiviteter

Chatterom med diskusjonstema mellom samlingene – obligatorisk å delta.

Skriftlig individuelt refleksjonsnotat, +/- 800 ord

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Skriftlig individuell hjemmeeksamen Omfang: 3500 ord, +/- 10 %	4 uker	A-F	100/100

Pensum

Totalt antall sider: ca 800 s

Berntsen, S., Bere, E., & Torstveit, M. K. (2015). Fysisk aktiv uten å trene? *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 135(14), 1238-1239.

Bredland, E., Magnus, E., & Vik, K. (2015). Physical Activity Patterns in Older Men. *Physical & Occupational Therapy In Geriatrics*, 33(1), 87-102.
doi:10.3109/02703181.2014.995855

Carswell, A., McColl, M., Baptiste, S., Law, M., Polatajko, H, and Pollock, N. (2004) The Canadian Occupational Performance Measure: A research and clinical literature review. *Canadian Jour of Occ Therapy*, 4 (71):210-222.

Cattan, M., Hogg, E., & Hardill, I. (2011). Improving quality of life in ageing populations: What can volunteering do? *Maturitas*, 70(4): 328-332

Christiansen, B., & Feiring, M. (2017). Challenges in the nurse's role in rehabilitation contexts. *Journal Of Clinical Nursing*, 26(19)/20, 3239-3247.
doi:doi:10.1111/jocn.13674

Ebrahimi, V. A. og Chapman H. M. (2018) (red.) *Reablement services in hrealth and social care*. PALGRAVE, London. (kap 1-8 = 231 s)

Eide, A. H., Witsö, A.-E., & Vik, K. (2017). Deltakelse for eldre som mottar hjemmetjeneste. [Participation for seniors who receive home care service]. *Tidsskrift for omsorgsforskning*, 3(1), 48-54.

- Ekeland, T.-J. og Heggen, K. (2007) *Meistring og myndiggjering; reform eller retorikk?* Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 4 og 6 = 34 s)
- Fjetland, K. J. (2019) Rehabiliteringsprosesser som narrativ omsorg. I: Goth, U. S. (red.) *Verdier og visjon; profesjonalitet i endring*. Oslo: Cappel Damm AS, kap 1 (s.10-27)
- Fossland, T. M., & Thorsen, K. (2010). *Livshistorier i teori og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap 4-9, (s. 46 – 136)
- Førland, O. & Skumsnes, R.(2016). *Hverdagsrehabilitering – en oppsummering av kunnskap*. Senter for omsorgsforskning Vest, www.omsorgsbiblioteket.no (s. 5-20)
- Glendinning, C., Jones, K., Baxter, K., Rabiee, P. et al. (2010) *Home care re-ablement services: investigating the longer-term impacts (prospective longitudinal study)*. York/Canterbury: Social Policy Research Unit (SPRU), University of York (Summary og kap 1 = 18 s)
- Haarr, K. H. (2019) Frivillighet, hverdagsliv og hjemmeboende eldre. I: Goth, U. S. (red.) *Verdier og visjon; profesjonalitet i endring*. Oslo: Cappel Damm AS, kap 8 (s. 141-161)
- Haarr, K. H., & Fjetland, K. J. (2014). Hvilke dilemmaer kan oppstå, og hvordan tilrettelegge for etisk refleksjon? I: H. Tuntland & N. E. Ness (Eds.), *Hverdagsrehabilitering* (s. 136-153). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Hammell, K. W. (2004). Dimensions of Meaning in the Occupations of Daily Life. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 71(5), 296-305. doi:10.1177/000841740407100509
- Hansen, T., & Slagsvold, B. (2016). Late-Life Loneliness in 11 European Countries: Results from the Generations and Gender Survey. *An International and Interdisciplinary Journal for Quality-of-Life Measurement*, 129(1), 445-464. doi:10.1007/s11205-015-1111-6
- Hjelle, K. M., Alvsvåg, H., & Førland, O. (2017). The relatives' voice: how do relatives experience participation in reablement? A qualitative study. *Journal of multidisciplinary healthcare*, 10, 1-11. doi:10.2147/JMDH.S122385
- Hjelle, K. M., Skutle, O., Førland, O., & Alvsvåg, H. (2016). The reablement team's voice: a qualitative study of how an integrated multidisciplinary team experiences participation in reablement. *Journal of multidisciplinary healthcare*(9), 575-585.
- Jakobsen, F. A. & Vik, K. (2019) Health professionals' perspectives of next of kin in the context of reablement. *Disability and Rehabilitation*. 12; 269-280 doi: 10.1080/09638288.2018.1450452
- Legg L, Gladman J, Drummond A, et al. A systematic review of the evidence on home care reablement services. *Clin Rehabil*. 2015;30:741–749.
- Langeland, E. (2011). Salutogene samtalegrupper - en arena for økt mestring og velvære. I: A. Lerdal & M. S. Fagermoen (Eds.), *Læring og mestring: et helsefremmende perspektiv i praksis og forskning* (s. 208 - 234). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Langeland, E., Førland, O., Aas, E., Birkeland, A., Folkestad, B., Kjekken, I., . . . Tuntland, H. (2016). *Modeller for hverdagsrehabilitering - en følgeevaluering i norske kommuner. Effekter for brukerne og gevinster for kommunene?* (978-82-8340-044-1). Retrieved from Bergen: www.omsorgsforskning.no s. 10-114
- Law, M., & Kjekken, I. (2014). *Canadian occupational performance measure* (5th ed., Norsk utg. ed.). Oslo: NRRK. S. 1-48
- Moe, C. F., & Brinchmann, B. S. (2016). Optimising Capacity – A Service User and Caregiver Perspective on Reablement. *The Grounded Theory Review*, 15(2), 25-39.
- Moe, C. F., & Brinchmann, B. S. (2017). Tailoring reablement : A grounded theory study of establishing reablement in a community setting in Norway. *Health and Social Care in the Community*, 00, 1-9. doi:10.1111/hsc.12471
- Schrøder, I., & Schultz Petersen, K. (2012). *Sociologi og rehabilitering*. København: Munksgaard. (Kap 4, 5, 9,10)

- Solvang, P. K., & Slettebø, Å. (2012). *Rehabilitering : individuelle prosesser, fagutvikling og samordning av tjenester*. Oslo: Gyldendal akademisk. (Kap. 1, 3, 4, 10 og 14) (s. 15-34 + 52-83 + 160-178 + 232-247)
- Söderström, S., & Tøssebro, J. (2011). *Innfridde mål eller brutte visjoner? : Noen hovedlinjer i utviklingen levekår og tjenester for utviklingshemmede*. NTNU Samfunnsforskning AS, s. 1-6
- Tessier, A. Beaulieu, M-D., Mcguinn, C. A. & Latulippe, R. (2016). Effectiveness of Reablement: A systematic review. *Healthcare policy*, 11 (4), 49-59
- Tew, J., Nicholls, V., Plumridge, G. og Clarke, H. (2017) Family-Inclusive Approaches to Reablement in Mental Health: Models, Mechanism and Outcomes. *British Jour. of Social Work*, 47, s. 864-884
- Ursin, G. (2017). Praktisering av medborgerskap. En studie av hverdagslivet til familier som lever med demens. *Norsk Sosiologisk Tidsskrift*, 1(6), 436-452.
doi:10.18261/issn.2535-2512-2017-06-02
- Winkel, A., Langberg, H., & Wæhrens, E. E. (2015). Reablement in a community setting. *Disability & Rehabilitation*, 37(15), 1347-1352. doi:10.3109/09638288.2014.963707
- Wyller, T. (2011) Dydsetikk, medborgerskap og sosial praksis: Christoffersen, S. Aa. (red.) *Profesjonsetikk – om et etisk perspektiv I arbeidet med mennesker*. Universitetsforlaget, Oslo (s. 44 – 64)
- Yun-Hee, j., Clemson, L., Naismith, S. m.fl. (2018) Improving the social health of community-dwelling older people living with dementia through a reablement program. *International Psycogeriatrics*, 30: 6, 915-920

